

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/27/2020
Identifikačné číslo spisu: 2216202428
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2216202428.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 28, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Petrom Škerlíkom, advokátom, so sídlom v Dolnom Kubíne, J. Ťatliaka 2051/8, proti žalovanej Y. K., bývajúcej v P., o zaplatenie 613,64 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 14C/63/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 18. júla 2018 sp. zn. 11Co/77/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 18. mája 2016 č. k. 14C/63/2016-48 rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 370,98 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 370,98 eur od 26. novembra 2015 až do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok). Vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov v rozsahu uvedenom v tomto výroku (tretí výrok). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 43 ods. 1, ods. 12, § 44 ods. 8 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, ďalej ustanovením § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a ods. 5, § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), vecne dôvodil, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 613,64 eur s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia faktúr vystavených žalobcom na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb služba - Mobilný internet a jej dodatkom z 22. júla 2014 uzavretej so žalovanou. Z priložených faktúr mal súd preukázané, že žalovaná svoju základnú povinnosť zo zmluvy, a to riadne a včas platiť cenu poskytovaných služieb nespĺnila, za vyúčtované obdobie za mesiac január 2015 až jún 2015 a za mesiac november nezaplatila faktúry v celkovej sume 613,64 eur. Súd posúdil zmluvu o pripojení medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je v časti nároku žalobcu na zaplatenie vyúčtovaných služieb vo výške 370,98 eur dôvodná, nakoľko žalovaná využívala žalobcom dodané telekomunikačné služby, pričom za tieto služby nezaplatila v rozpore so zákonom o elektronických komunikáciách. Žalobca si uplatnil aj zákonný úrok z omeškania

a súd žalobe i v tejto časti vyhovel a priznal mu ho počnúc splatnosťou najneskôr splatnej faktúry. Vo zvyšku súd žalobu zamietol, keď mal preukázané, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 3. Zmluvy o poskytovaní verejných služieb (podľa ktorej v prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1. alebo 2. tohto Dodatku a následnej deaktivácie Služby je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 tohto Dodatku) znevýhodňuje spotrebiteľa, lebo nezohľadňuje mieru závažnosti a ani hodnotu porušovanej povinnosti a jej výška nebola so spotrebiteľom individuálne zmluvne dojednaná, toto dojednanie žalobca sám naformuloval a žalovaná v pozícii spotrebiteľa ju mohla ako celok buď prijať alebo odmietnuť. Vzhľadom na uvedené, dojednanie o zmluvnej pokute je absolútne neplatné, a preto súd žalobcovi nepriznal sumu 211,69 eur vyfakturovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX. Rovnako súd nepriznal žalobcovi sumy uplatnených a faktúrami vyúčtovaných poplatkov za upomienky oneskorenej platby a za prerušenie služby, keď dospel k záveru, že uplatnenie takýchto poplatkov žalobcom u spotrebiteľa predstavuje neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. a/ OZ, keď nie je obsahom uzavretej zmluvy a žalovaná, ako spotrebiteľ sa nemala možnosť oboznámiť s podmienkou pred uzavretím zmluvy (žalobca ako dodávateľ nepreukázal opak). Preto súd žalobu čo do zmluvnej pokuty a poplatkov vrátane ich príslušenstva zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) berúc do úvahy pomerný úspech žalobcu v spore.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozhodol rozsudkom z 18. júla 2018 č. k. 11Co/77/2017-74 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania ako vecne správny potvrdil a žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že p o preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že odvolacie dôvody žalobcu boli neopodstatnené. Mal za to, že námietka žalobcu, v zmysle ktorej aj keď súd považoval nárok žalobcu v časti za nedôvodný, rozhodol bez nariadenia pojednávania, a to bez toho, aby žalobcovi umožnil vyjadriť sa k súdom vyhodnoteným zmluvným podmienkam ako neprijateľným a bez ďalšieho žalobu v uvedenej časti zamietol, je nedôvodná. V prejednávanej veci odvolací súd nevidel potrebu nariadiť pojednávanie z dôvodu verejného záujmu, zároveň išlo nepochybne o tzv. drobný spor, keď jeho hodnota nepresahovala sumu 1.000 eur (§ 200ea O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) a súd prvej inštancie teda mohol podľa § 115a ods. 2 O.s.p. vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Žalobca tvrdil, že takýmto postupom mu súd neumožnil vyjadriť sa aspoň písomne k úvahám o zmluvnej podmienke, že žalobca sa včas nedozvedel o posúdení zmluvnej podmienky súdom ako neprijateľnej a nemal možnosť k takémuto posúdeniu zmluvnej podmienky argumentovať a prípadne presvedčiť súd o dôvodnosti návrhu aj v tejto časti, pričom súd musí napriek tomu, že ide o drobný spor umožniť účastníkom vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak dosiahol svoje rozhodnutie predvídateľným. Podľa názoru odvolacieho súdu však výhrada žalobcu v tomto smere nebola dôvodná. Žalobca, ktorý si uplatňuje nároky zo zmlúv o elektronických komunikáciách aj v stovkách iných obdobných sporov, si totiž musel byť dobre vedomý, že prevažujúca časť súdov mu uplatňované nároky zo zmluvných pokút nepriznáva práve v dôsledku vyhodnotenia tohto dojednanie ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, a preto zamietajúce rozhodnutie súdu nemohlo byť pre neho prekvapivým. Neobstojí ani argumentácia žalobcu, že išlo o novšie znenie zmluvného dojednanie, kde zmluvná pokuta bude klesať v závislosti na dobe, po ktorú bude žalovaná využívať služby, čiže pokuta má degresívny charakter. Odvolací súd k tomuto uviedol, že odhliadnuc od toho, že ani novšia verzia dojednanie o zmluvnej pokute nie je celkom nová a vo svojej rozhodovacej činnosti súdy už aj k tejto zaujali stanovisko, musel aj v danej veci žalobca nepochybne počítat s tým, že súd bude posudzovať jej ne/prijateľnosť, keďže je to jeho povinnosť vyplývajúca priamo zo zákona (por. § 153 ods. 3, 4 O.s.p. účinný v čase rozhodovania súdu prvej inštancie). Žalobca preto mal dostatočný dôvod aj príležitosť vyjadriť sa vo vlastnom záujme k otázke posúdenia ne/prijateľnosti zmluvných dojednaní, z ktorých nároky uplatňuje v tomto konaní už priamo v podanom žalobnom návrhu alebo kedykoľvek až do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, zvlášť keď bol súdom písomne včas poučený podľa § 120 ods. 4 a o možnosti aplikácie ustanovenia § 115a O.s.p. Odvolací súd zdieľal názor súdu prvej inštancie o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v znení, ako bola dohodnutá medzi jej účastníkmi. K námietke žalobcu, že okresný súd nesprávne posúdil vzťah medzi stranami sporu ako vzťah spotrebiteľský, odvolací súd pripomenul a citoval § 52 ods. 1 OZ a nebol toho názoru, že by žalovanej poskytnutá súdna ochrana bola neprimeraná, alebo že by bola „odmenená“ za jej nemorálny prístup, ako tvrdil žalobca, navyše v

tomto prípade z ničoho ani nevyplýva nepoctivý alebo špekulatívny postoj žalovanej, ktorá sa v konaní vôbec nevyjadřila, a preto dôvody, pre ktoré zmluvné podmienky nedodržala, nie sú známe. Za nedôvodné napokon bolo treba považovať aj odvolanie v časti zamietnutia žalobcom uplatnených poplatkov, keď ani v tejto časti odvolací súd nezistil nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie. K námietke odvolateľa, že zákazník, ktorý chce uzatvoriť zmluvu, v ktorej je odkaz na VOP a Cenník, ako je tomu v uvedenom prípade, má možnosť a malo by byť v jeho záujme vopred sa s nimi oboznámiť spravidla skôr, než si vyberie balík služieb, keďže v Cenníku sú uvedené ceny jednotlivých služieb, balíkov služieb a pri nich je uvádzaná spravidla aj príslušná „sankcia“ za nedodržanie povinnosti, pričom je ťažko predstaviteľné, že by si každý zákazník v súčasnosti dohadoval so žalobcom individuálne poplatky za upomienky (4,99 eur) alebo poplatky za prerušenie služby (16,50 eur), odvolací súd uviedol, že poplatok 16,50 eur za prerušenie služby, ako aj poplatok za zaslanie upomienky 4,99 eur podľa príslušných článkov Cenníka dodávateľa treba považovať za podmienky, ktoré neboli dojednané individuálne, a preto súd aj bez návrhu musel skúmať, či nejde o neprijateľné a teda neplatné podmienky v zmysle § 53 ods. 4 OZ. Aj odvolací súd je toho názoru, že žalobcom uplatnené poplatky nezodpovedajú nákladom, vynaloženým na tento druh úkonov vzhľadom k ich technickej a administratívnej náročnosti a stávajú sa tak sankciami za porušenie povinnosti prijímať a platiť poskytované elektronické komunikačné služby. Okresný súd správne po ich vyhodnotení ako neprijateľných zmluvných podmienok žalobe v tejto časti nevyhovel. Odvolací súd záverom uviedol, že nezdieľal ani názor žalobcu, že by odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie bolo nedostatočné, nepresvedčivé, resp. iba formalistické s využitím len gramatického výkladu zákonných ustanovení, pretože odôvodneniu nebolo možné nič podstatné vytknúť.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), keďže odvolací súd a súd prvej inštancie mu znemožnili uskutočňovanie procesných práv v oboch štádiách sporu. Okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne nevysporiadal s podstatnými skutočnosťami, č i právnomu vzťahu, ktorý vznikol Zmluvou, vzhľadom na známe skutočnosti (osobitne tú, že žalovaná sa zaviazala plniť podmienky dohodnuté zmluvou 24 mesiacov, ale zaplatila len 4 faktúry), je dôvodné poskytnúť takú ochranu ako vzťahu spotrebiteľa plniaceho si povinnosti. Vôbec nevymedzil znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a porušil právo žalobcu na spravodlivý proces tiež tým, že ho vopred neupozornil na to, že mieni ex offio posudzovať niektoré ustanovenia zmluvy, či dodatku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale najmä ho neupozornil na dôvody, prečo tak hodlá učiniť. V rámci odvolacieho konania krajský súd nevytýčil pojednávanie v rozpore s § 385 ods. 1 CSP, čím opätovne došlo k nemožnosti do/vysvetliť zmysel a dôvod zmluvnej pokuty s ohľadom na názory okresného súdu, ktoré sa dovolateľ dozvedel až z odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Ktorú zmluvnú podmienku súdy vnímajú ako neprijateľnú sa dovolateľ nedozvedel ani z rozhodnutia krajského súdu. Krajský súd vôbec nereagoval na časti podstatnej argumentácie uvedenej v odvolaní. Krajský súd síce v bode 13. odôvodnenia uviedol, že zdieľa názor okresného súdu o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v znení ako bola dohodnutá medzi účastníkmi, ale znenie časti zmluvy, či dodatku, ktoré by ju malo predstavovať neuviedol v rozpore s § 298 CSP. V bode 14. odôvodnenia krajský súd bez akéhokoľvek tvrdenia kohokoľvek (o neexistencii dôkazu nehovoriac) si domyslel, že žalobca poskytoval žalovanej služby, ktorých aktiváciu žalovaná ani nežiadala, ale tvrdil tiež, že zmluvná pokuta je vysoká sankcia bez toho, že by bol reagoval na časti odvolania (ods. 18, 20, 22 a 25), v ktorých je podrobne zdôvodnené, že zmluvná pokuta nie je nedôvodná, neprimeraná, nie je v neprospech spotrebiteľa, nie je neopodstatnená a ani nespôsobuje nerovnováhu. Nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý nereaguje na podstatné argumenty dovolateľa (v tom čase odvolateľa), ho činí nepresvedčivým a nepreskúmateľným, čo samotné je dôvodné hodnotiť ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces. Zásadným a podľa dovolateľa nesporným porušením práva na spravodlivý proces je, že krajský súd miesto konštatovania, že okresný súd porušil povinnosť upovedomiť žalobcu, že nejakú časť zmluvy, či dodatku považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, neinformoval, resp. neumožnil žalobcovi sa k svojmu názoru vyjadriť pred rozhodnutím. Dovolateľ navrhol zrušiť rozsudok krajského súdu v časti, ktorou bol potvrdený výrok rozsudku okresného súdu v zamietajúcej časti 211,69 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 26. novembra 2015 do zaplatenia a v súvisiacom výroku o trovách konania a súčasne zrušiť aj rozsudok okresného súdu v jeho druhom a treťom výroku a podľa § 450 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, a preto ho odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

6. V danom prípade vyvodil žalobca prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Aj vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP (tak, ako v prípade ďalších vád zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom u ň „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

11. V danom prípade dovolateľ zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f/ CSP a porušenie jeho práva na spravodlivý proces oprel o pochybenie odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie) pri odôvodnení rozsudku, ktorý je nedostatočne odôvodnený, nepresvedčivý, a preto nepreskúmateľný. Tiež namietal porušenie svojho práva na spravodlivý proces z dôvodu nevytýčenia pojednávania odvolacím súdom (aj súdom prvej inštancie) v rozpore s § 385 ods. 1 CSP, porušenia § 298 CSP, ktorého sa dopustili okresný a aj krajský súd, keď v ich rozhodnutiach neuviedli znenie časti zmluvy, či dodatku, ktoré by malo predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku - zmluvnú pokutu v znení ako bola dohodnutá

medzi účastníkmi a zároveň neumožnili dovolateľovi vyjadriť sa k vytýkanej neprijateľnej zmluvnej podmienke v konaní.

12. V súvislosti s dovolacou námietkou žalobcu týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

13. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety zjednocujúceho stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O taký prípad ide napríklad vtedy, keď dovolaním napadnuté rozhodnutie neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne keď odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má také nedostatky, že svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi dôsledkami predstavuje exces, ktorý možno charakterizovať ako „justičný omyl“ v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

13.1. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Je zrejmé, že prvoinštančným súdom obstarané skutkové zistenia a ich právne posúdenie považoval za natoľko správne, že ich nepotreboval nijako korigovať. Z odôvodnení rozhodnutí týchto súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej (kompletizujúcej) jednote (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozsudok súdu prvej inštancie považuje v odvolaní napadnutej časti za vecne správny, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa vysporiadal vo svojom odôvodnení so všetkými podstatnými námietkami žalobcu (vznesenými aj v dovolaní). Žalobca preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

13.2. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnych právnych záveroch (viď R 54/2012, R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru

o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu v tejto časti nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

14. Dovolateľ vyvodzoval vadu § 420 písm. f/ CSP aj z toho, že odvolací súd nenariadil pojednávanie, tým pádom ani nezopakoval, či nedoplňil dokazovanie a neumožnil dovolateľovi vyjadriť sa na pojednávaní, čo dovolateľ považoval za nesprávny postup.

14.1. Ustanovenie § 385 ods. 1 CSP uvádza, že na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

14.2. Z citovaného ustanovenia a contrario vyplýva, že odvolací súd, ak nepovažuje za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nemusí pojednávanie nariadovať. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie strán sporu. Keďže v danom prípade sa odvolací súd stotožnil so zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie, nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania v danej veci nevyžadoval dôležitý verejný záujem (existencia dôležitého verejného záujmu je dôvodom na nariadenie pojednávania len vtedy, ak by otázky, ktoré sú predmetom konania, mohli mať širší spoločenský dopad a ak by ochrana práv a právom chránených záujmov sporových strán mohla byť významná i pre iné subjekty, o ktorý prípad v preskúmvanej veci nešlo), rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania bolo postupom, ktorý bol v súlade so zákonom (§ 385 ods. 1 CSP). Pokiaľ sa dovolateľ domnieval, že v danom spore mal odvolací súd nariadiť pojednávanie, dovolací súd uvádza, že postupom odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu (§ 385 ods. 1 CSP) nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 362/09). Námietka žalobcu, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, je preto neopodstatnená.

15. V súvislosti s námietkou dovolateľa týkajúcou sa a ne/vedenia znenia neprijateľných zmluvných podmienok vo výroku rozhodnutia v zmysle § 298 CSP a následnému neumožneniu vyjadriť sa k nim sú tieto podľa názoru najvyššieho súdu neodôvodnené.

15.1. Ustanovenie § 298 CSP obsahuje len možnosť (nie povinnosť) súdu vysloviť v rozhodnutí, ktoré sa týka spotrebiteľského sporu, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná. Neobstojí preto dovolacia námietka o tom, že absencia takéhoto vymedzenia je vadou napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ aj súd prvej inštancie dospeje k záveru o neprijateľnosti niektorej (alebo viacerých) z dojednaných zmluvných podmienok, uvedené môže ostať v rovine prejudiciality, súd takúto neprijateľnú zmluvnú podmienku nemusí reflektovať vo výrokovej časti svojho rozhodnutia, ak ju navyše súd prvej inštancie a odvolací súd uvedie v odôvodnení svojho rozhodnutia (viď str. 5 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a bod 12. až 19. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

15.2. V nadväznosti na uvedené sa najvyšší súd nestotožňuje ani s tvrdením žalobcu, že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k vytýkaným neprijateľným zmluvným podmienkam v konaní, keď ako už bolo uvedené sa s nimi dovolateľ mohol oboznámiť v rozhodnutí súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti dovolací súd akcentuje, že pri posudzovaní práva na spravodlivý proces je potrebné zohľadniť možnosť účastníka korigovať nesprávny postup súdu. Aj v prípade posudzovania „odňatia možnosti konať pred súdom“ podľa § 237 písm. f/ O.s.p. súd zohľadňoval procesnú zodpovednosť strán sporu. Podľa vtedajšej judikatúry dôvodom dovolania nemôže byť akékoľvek odňatie možnosti konať pred súdom; súdna prax zaujala k tejto otázke zužujúci výklad. „Podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie (R 39/1993).“ V danom prípade vo svojom riadnom opravnom prostriedku (odvolaní) žalobca využil možnosť uplatniť svoj vplyv na konanie, a to vyjadrením sa nielen k vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, ale aj k tvrdeným procesným vadám, s ktorými sa dostatočne v dôvodoch svojho rozhodnutia vysporiadal už odvolací súd.

16. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd môže len konštatovať, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nie je daná, preto dovolací súd dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné v zmysle § 447 písm. c/ CSP odmietol bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. (podobne aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo

226/2019 z 28. októbra 2020).

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.